

ERHVERVSJURA

GÆLD FORSVINDER I NYTÅRSNATTEN

FORÆLDELSE: Fra nytår får den nye lov om forældelse af fordringer markant større betydning.

LARS BO LANGSTED
Professor, Juridisk Institut,
Aalborg Universitet

En sød lille lov på kun 34 paragraffer er nærmest et særsyn nu om stunder. Et særsyn er det vel også, at loven blev vedtaget uden den store offentlige opmærksomhed i sommeren 2007, den trådte i kraft 1. januar 2008, men får sin første, virkelig store betydning, når nytårsraketterne stiger til himmels og rådhusuret slår det første af sine 12 slag om en lille måneds tid.

Midt i nytårsrusen vil glæden kunne blive større hos nogen og tilsvarende mindre hos andre.

Det er naturligvis loven om "forældelse af fordringer", jeg tænker på.

Der har allerede været skrevet lidt om det også i denne ofte udmærkede avis, men det er nok værd endnu en gang at minde om, at det er ved at være på høje tid, hvis man skal afbryde den forældelse, der står for døren sammen med nytåret.

At en fordring forældes, indebærer jo ganske simpelt, at den forsvinder, at den ikke længere kan gøres gældende, at de krav, man havde, dem har man som med et trylleslag ikke mere.

Det har betydning ikke blot for de kreditorer, der sidder rundt omkring, men vil muligvis også komme til at vise sig hos advokaternes ansvarsforsikringsselskaber, hvis der skulle være en advokat eller to, der har glemt at reagere rettidigt i deres klienters sager – men det er forhåbentlig blot teori ...

Det, der skete d. 1. januar 2008, var, at lovgiver indførte helt nye forældelsesregler. Før 1. januar 2008 var den sædvanlige forældelsesfrist fem år, men den blev ændret til, at udgangspunktet i dag er, at der indtræder forældelse allerede efter tre år.

Har man således solgt en vare eller udført et stykke arbejde for nogen, men glemt at inddrive pengene – eller man har blot aldrig fået betaling for den faktura, man har fremsendt – ja, så indtræder der forældelse af kravet efter tre år. Dette gælder også, selv-

om man har fremsendt tre rykkerskrivelser og sendt sagen videre til inkasso hos sin advokat eller et andet sted.

Lad os sige, at man d. 3. januar 2008 har fremsendt sin regning for udført arkitektarbejde til en kunde, så udløber den treårige forældelse d. 3. januar 2011.

Har man fremsendt regningen d. 15. oktober 2007, ville der efter de regler, der gjaldt, dengang man udstedte regningen, først være indtrådt forældelse d. 15. oktober 2012. Men på grund af den "nye" lov indtræder forældelse altså allerede her ved

årsskiftet. Denne "automatiske" afkortning af forældelsen er således vigtigst ved de mange krav, der var undergivet den almindelige femårige forældelse, og som stammer fra tiden mellem d. 1. januar 2006 og d. 21. december 2007.

Forældelsesfristen på tre år er, som nævnt, hovedreglen, men visse typer af krav forældes først efter 10 år. Det gælder f.eks., hvis der er udstedt et gældsbeholdningsbrev for kravet, og hvis kravet er anerkendt skriftligt af skyldneren, eller når man har fået dom eller har indgået forlig om kravets eksistens. Hvis man mener,

at man har modtaget fejlagtig rådgivning af sin advokat eller sin bank, gælder den treårige forældelse.

Det betyder, at man skal have sørget for at afbryde forældelsen, inden de tre år er gået. Man kan f.eks. have modtaget misvisende investeringsrådgivning af sin bank i løbet af 2007 – ja, så klapper fælden til nytår. Begyndelsestidspunktet for forældelsen er som udgangspunkt det tidspunkt, hvor man har modtaget den forkerte rådgivning.

Selvom begyndelsestidspunktet som helt klart

udgangspunkt er det tidspunkt, hvor man har modtaget rådgivningen, er der dog en "sikkerhedsventil", idet forældelsesfristen først begynder at løbe, da klienten fik eller burde have fået kendskab til, at han eller hun havde et krav.

Af hensyn til debitor – f.eks. den rådgiver, der har begået fejl – har man dog også en absolut frist i loven. Denne absolutte frist er for de fleste krav vedkommende på 10 år. Så selvom den treårige frist er "suspenderet", fordi klienten ikke ved, at han har et krav, ja så kan den kun væ-

re suspenderet i syv år. Ellers ville rådgiveren – og andre skyldnere – jo også risikere at hænge på et krav for tid og evighed, og det er netop det, man vil undgå ved at have regler om forældelse.

Der er også nogle interessante nyskabelser vedrørende særlige tilfælde. F.eks. forældes et selskabs erstatningskrav mod bl.a. bestyrelsesmedlemmer for pligtforsømmelser tidligst tre år efter de pågældendes fratræden som bestyrelsesmedlemmer. Hertil er dog den undtagelse, at man fra selskabets side burde være blevet bekendt med pligtforsømmelsen. I så fald løber den treårige forældelsesfrist allerede fra dette tidspunkt.

En anden interessant detalje er om den situation, at der er flere erstatningsansvarlige. Det kan f.eks. være både revisor, advokat og bestyrelsesmedlemmer, der er erstatningsansvarlige i den samme sag. Her er dansk rets absolutte hovedregel, at disse personer hæfter solidarisk. Det vil sige, at den skadelidte kan gå løs på den af de ansvarlige, som han eller hun f.eks. tror har lettest ved at betale.

Her er hovedreglen i den nye forældelseslov, at hvis én af de ansvarlige har betalt på alles vegne, så berører dette ikke forældelsesfristen mod de øvrige.

Denne hovedregel vil føre til, at hvis skadelidte får betaling fra den ene af skadevolderne dagen inden forældelsesfristen udløber, så vil den betalende skadevolders regreskrav mod de andre blive forældet dagen efter betalingen.

For at undgå dette åbenbart urimelige resultat har lovgiver tilføjet en etårs frist fra betalingen sker, eller fra det tidspunkt, hvor forældelsesfristen blev afbrudt over for den skyldner, der endte med at betale – f.eks. ved at der blev indgivet en stævning mod den pågældende.

Men hvordan afbryder man så forældelsesfristen?

Det kan man gøre på flere måder. Hvis skyldner udtrykkeligt – eller på anden måde – erkender over for fordringshaveren, at han skylder pengene. I så fald begynder en ny forældelsesfrist at løbe fra dette tidspunkt.

Hvis man imidlertid ikke kan få skyldneren til at afgive en sådan erkendelse, må man f.eks. indlevere en stævning eller et betalingspåkrav til retten, indgive en konkursbegæring, der er støttet på fordringen eller anmelde fordringen i skyldnerens konkursbo, hvis der allerede er et sådant.

Ak ja – som om man ikke havde travlt nok i forvejen her op til jul. ■

Det er ved at være på høje tid, hvis man skal gøre noget ved den forældelse af fordringer, der bliver aktuel ved nytår. Arkivfoto: Ilan Brendler